Nr.: 1931755763/756049

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering: **8 februari 2022**

Onderwerp: **Risicoanalyse integriteit kandidaat-wethouders gemeente Krimpenerwaard 2022**

Datum: **13 december 2021**

Korte samenvatting
Met een risicoanalyse worden integriteitsrisico's in kaart gebracht die een kandidaat-wethouder loopt op relationeel, financieel en functioneel gebied. Op basis daarvan kunnen afspraken gemaakt worden om de mogelijke risico's te beheersen. Daarmee wordt de kans op incidenten op het gebied van integriteit verminderd. Een risicoanalyse integriteit is dan ook zowel in het belang van een kandidaat-wethouder als de gemeente.
De gemeentelijke keuzes ten aanzien van inhoud van de risicoanalyse, de methode en de uitvoerder worden vastgelegd in een Verordening. Het presidium legt u bijgaande Verordening ter vaststelling voor.

Voorgesteld besluit
De raad wordt voorgesteld om:

- In te stemmen met de verordening 'Risicoanalyse integriteit kandidaat-wethouders gemeente Krimpenerwaard 2022'

Inleiding
Steeds meer gemeenten voeren risicoanalyses integriteit uit bij kandidaat-bestuurders. Ze doen dat allen op hun eigen wijze. Niet alleen krijgt het onderwerp steeds meer aandacht; er is een wetswijziging op handen waarmee de risicoanalyse verplicht wordt.
De verplichte risicoanalyse die het ministerie van BZK in voorbereiding heeft zou met een nota van wijziging worden toegevoegd aan het al bestaande wetsvoorstel 'Bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur'. Onlangs werd duidelijk – na een kritisch advies van de Raad van State- dat dit wetsvoorstel niet op tijd gereed is om te worden ingediend voor de gemeenteraadsverkiezingen.
De minister adviseert daarom bij de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen vooralsnog de 'Handleiding Basisscan' (die het bureau Necker van Naem in 2019 in opdracht van het ministerie schreef) te gebruiken.

In het oorspronkelijke voorstel van de minister wordt de risicoanalyse verplicht, maar heeft elke gemeente de mogelijkheid een aantal eigen keuzes te maken. Die keuzes worden vastgelegd in een Verordening.

Voorliggende Verordening is tot stand gekomen na bespreking van de keuzeruimte in het presidium en na advies van Bureau Necker van Naem dat de onderzoeken voor de gemeente Krimpenerwaard zal gaan uitvoeren.
In de Verordening worden besluiten over reikwijdte en inhoud vastgelegd. Ook wordt daarin vastgelegd op welke manier de uitvoering plaatsvindt: met behulp van een bureau. Indien risico's gesignaleerd worden zal het bureau beheersmaatregelen voorstellen. Burgemeester en griffier zorgen ervoor dat de beheersmaatregelen en aandachtspunten onder geheimhouding met de raad worden gedeeld.

Wat komt er aan bod tijdens de risicoanalyse?
Bij de risicoanalyses wordt gekeken naar persoonlijke, financiële en functionele aspecten. Bij persoonlijke aspecten gaat het bijvoorbeeld over nevenfuncties, het netwerk van de kandidaat, arbeidsverleden en gedrag op sociale media. Financiële aspecten zijn eigendom van vastgoed, schulden en betalingsrisico's en een eventuele aandelenportefeuille. Functionele aspecten zijn bijvoorbeeld het omgaan met vertrouwelijke informatie, of specifieke risico's die volgen uit de beoogde portefeuille.

De uitvoering
In de uitvoering van de risicoanalyses hebben zowel de raad (die de randvoorwaarden meegeeft en besluit over benoeming), als de burgemeester (als procesbewaker en wettelijke verantwoordelijke voor integriteit cf Gemeentewet art 170, lid 2) een rol.
Bureau Necker van Naem dat de uitvoering voor ons gaat doen schreef in opdracht van het ministerie van BZK de Handleiding Basisscan Integriteit voor kandidaat-bestuurders en beschikt over de verplichte vergunning conform de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (POB-1603).

Beoogd resultaat
- Integriteitsrisico's tijdig signaleren en beheersen.
- Vooruitlopend op de wettelijke verplichting vorm geven aan risicoanalyses.

Argumenten
- Door de gemaakte keuzes vast te leggen in een Verordening weten alle betrokkenen waar ze aan toe zijn in het proces van de risicoanalyse.
- Door de uitvoering van de onderzoeken bij een extern bureau te leggen houdt de burgemeester zijn handen vrij om zijn rol als procesbewaker goed te kunnen vervullen.

Kanttekeningen
- Met de vastlegging van het bureau op dit moment zijn we verzekerd van tijdige uitvoering van de onderzoeken op het moment dat kandidaat wethouders in beeld komen.
- De uitvoering van risicoanalyses voor kandidaat-wethouders staat niet op zichzelf. Daarnaast geeft de burgemeester, in samenspraak met de raad op meerdere manieren invulling aan integriteitszorg, bv via de gedragscode en periodieke bespreking van het thema in en met de raads- en commissieleden.

Alternatieven
- Doorgaan op de oude voet en afwachten tot de wettelijke aanpassing geregeld is kan een optie zijn. Maar: de minister wil na de gemeenteraadsverkiezingen een evaluatie houden om vervolgens tot een wettelijke verankering te komen. De keuzes die gemeenten nu maken zijn dus indirect van invloed op de vormgeving van risicoanalyses in de toekomst.

Financiën
De kosten per risicoanalyse bedragen 1195 euro ex BTW. Meerwerk wordt apart gefactureerd.
De opdracht kan uit het onderzoeksbudget van de raad betaald worden.

Juridische zaken
Naar verwachting wordt de VOG voor wethouders verplicht per 1 april 2022.

Vervolgtraject en uitvoering
Alle partijen die meedoen aan de gemeenteraadsverkiezingen in de Krimpenerwaard wordt eind januari per brief (door de burgemeester) gevraagd hun eventuele kandidaat-wethouders te informeren over de verplichting een risicoanalyse integriteit te doorlopen.
De daaropvolgende stappen worden in gang gezet nadat de kandidaten bekend gemaakt worden.

Bijlagen
- Verordening Risicoanalyse integriteit kandidaat wethouders gemeente Krimpenerwaard 2022

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van gemeente Krimpenerwaard,

de secretaris,	de burgemeester,
J. Hennip	mr. R.S. Cazemier

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Krimpenerwaard,

Gelezen het voorstel inzake Risicoanalyse integriteit kandidaat-wethouders gemeente Krimpenerwaard 2022

Besluit:

- In te stemmen met de verordening ‘Risicoanalyse integriteit kandidaat-wethouders gemeente Krimpenerwaard 2022’

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 8 februari 2022,

de griffier,	de voorzitter,
dr. M-L van Muijen	P.L. Paans